

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Сьогодення наука трудового права визнає присутність у системі галузі інституту колективного трудового права. Колективне трудове право має свої предмет і джерела, які потребують спеціального дослідження на підґрунті оновленого законодавства про працю та особливо у аспекті впровадження міжнародних, європейських стандартів у тому числі в зв'язку з приведенням національного законодавства до законодавства Європейського Союзу та ефективної реалізації ратифікованих нормативно-правових угод Міжнародної організації праці (МОП). Дефініція поняття та предмета колективних трудових відносин, правової бази їх регулювання є неодмінним в умовах кодифікації національного трудового законодавства з урахуванням тієї обставини, що до проекту Трудового кодексу України включено окрему Книгу шосту «Колективні трудові відносини».

На думку П.Д. Пилипенка, до колективних правовідносин можна віднести відносини соціального партнерства та правовідносини щодо встановлення умов праці на підприємствах. Н.Б. Болотіна вважає, що такими можна вважати правовідносини соціального партнерства, з участі трудових колективів у встановленні колективних умов праці, за участі трудових колективів в управлінні організаціями; щодо укладення і виконання колективного договору і колективних угод на галузевому, регіональному і національному рівнях; щодо діяльності професійних спілок та інших органів представництва трудових колективів у соціально-трудових відносинах та із застосування трудового законодавства; з приводу утворення об'єднань роботодавців та їхньої діяльності; з вирішення індивідуальних і колективних трудових спорів.

А.М. Лушніков вважає, що колективно-трудовими є правовідносинами соціального партнерства, які містять в собі правовідносини по встановленню та застосуванню умов праці, а також участі працівників в управлінні організацією.

О.І. Жолнович стверджує, що до інститутів колективно-трудового права необхідно зараховувати соціальне партнерство; участь працівників в управлінні підприємством; колективні договори та угоди, а також вирішення колективних трудових спорів.

Дійсно, що для виникнення колективних трудових правовідносин не існує єдиної підстави. Отже, правовідносини стосовно ведення колективних переговорів, укладання, зміни та виконання колективних угод та колективних

договорів виникають на ґрунті волевиявлення однієї зі сторін, правовідносини щодо діяльності професійних спілок у соціально-трудоій сфері розпочинаються з виникнення професійної спілки, а правовідносини щодо вирішення колективних трудових спорів виникають з моменту виникнення трудового спору. Тим більше, проаналізувавши чинне законодавство, ми дійшли висновку, що ані в чинному трудовому законодавстві, ані в пропонованих проектах Трудового кодексу України підстави виникнення трудових правовідносин не вказані, що є значним недоопрацюванням.